
ΔΡΧ 600
ΔΡΧ 2000
ΔΡΧ 600
ΕΛΛΑΣ
ΕΛΛΑ
DR GEORGE TSINGARIDAS
119 MT.WASHINGTON STR.
LOWELL(MARR)
U.S.A.
R 11606

A. Wamvetsos, M.P.
92. Patriarch Joachimstr.
Athens

73
52
146
365
3796

75
52
150
375
3900

52
22
104
364
3744.

51
7
364

75
5
375



10.5.47

Ἀγαπημένε μου Γιῶργο,

....."Ελαβα τά γράμματά σου καί ἀντί ἄλλης δικαιολογίας σοῦ λέγω ἁπλῶς ὅτι εἶμαι γαΐδαρος ἀπέναντί σου.Εἶναι ἡ μόνη ἱκανοποίησις πού μπορῶ νά σοῦ δώσω γιά τήν τόσο μακρά σιωπή μου στά φιλικά γράμματά σου."Ηλπιζα νά ξαναΐδῶ τή Δδα Τσάγκα καί μ'αὐτήν νά σοῦ πῶ τά δικά μου,μά ἦρθε ἕνα βραδάκυ μ'ἕναν ἀξιωματικό,κάθισε λίγο,μοῦ ὑπεσχέθη πώς γυρίζοντας ἀπό τήν Κρήτη γιά ὅπου ἐπρόκειτο νά φύγῃ τήν ἄλλη μέρα,θά ἐρχόταν νά μέ ἰδεῖ,ἀλλά δέν φάνηκε,μολονότι θέλαμε νά τήν περιποιηθοῦμε καί νά τῆς δώσουμε μικρό δεῖγμα τῆς ἑλληνικῆς φιλοξενίας.

Συμπληρώνοντας ὅσα γράφω στόν ἀγαπητό Ντῖνο,τόν ὁποῖον καμαρώνω γιά τό θετικισμό του,σοῦ δίνω μερικές ἐξηγήσεις ἀκόμα.

Φύγαμε ἀπ'τή Βομβάη ἀκριβῶς πρό δύο ἐτῶν καί φτάσαμε ἐδῶ ἀρχάς Ἰουνίου 1945.Βρήκαμε τούς στενώτερους συγγενεῖς μας(μητέρα,θεῖο Γιῶργο Χατζηγῶγο καί τίς δύο θεῖες μου,τήν παντρεμμένη Κα Καλκανδῆ καί τήν ἀνύπαντρη Ἰουλία) ζωντανούς καί γερούς,παρά τή δυστυχία πού πέρασαν.Τό σπίτι μου τῶν Ἀθηνῶν μέ ὅλα του τά ἔπιπλα ἦταν ἐν ἀπολύτῳ τάξει καί τά πράγματα ἑλαστή θέση τά ἀφήσαμε-νομίσαμε πώς εἴχαμε λείψει σέ ὀλιγοήμερο ταξεῖδι."Εμειναν ἐδῶ ὅλα τά χρόνια ἡ μητέρα μου,ὁ θεῖος μου καί ἡ θεία μου καί,ἐκτός ἀπό μερικούς μῆνες πού τούς ἔβαλαν μιά Ἰταλίδα εὐγενικειά,ὅπως μοῦ εἶπαν,δέν ἔγινε ἐπίταξη τοῦ σπητιοῦ.Τοὐναντίον τό σπίτι μου τῆς Ἑκάλης ἔπαθε καί ὡς οἰκοδομή μεγάλες ζημίες(ξώδεψα ὡς τώρα κάπου 20 ἑκατομμύρια γιά νά γίνει κατοικήσιμο ἁπλῶς,χωρίς τά λοῦσα πού εἶχε προπολεμικῶς),ἀλλά,τό χειρότερο,μοῦ εἶχαν διαρπάσει ὅλα τά ἔπιπλα καί σκεύη,ἀκόμα καί πόρτες,παράθυρα,ἠλεκτρικά σύρματα,πόμολα κλπ.Ἐπέρασαν ἀπό κεῖ Γερμανοί,Ἐλασίτες,Ἄγγλοι,ἑλληνικός στρατός καί μόλις πρό μηνῶν μοῦ τό ἐλευθέρωσαν σέ κακό χάλι."Οταν ὅμως σκέπτομαι ἄλλες καταστροφές,λέω πάλι "δόξα σοι ὁ Θεός".

Προσπάθησα ἐπί δύο μῆνες νά κατατοπισθῶ στήν κατάσταση,ἀκούοντας ὅλους τούς γνωστούς καί φίλους ἀπό τῆς ἄκρας δεξιᾶς ἕως τήν ἀκροτάτη ἀριστερά,γιατί δυστυχῶς στενοί μου φίλοι εἶχαννέν τῷ μεταξύ προσχωρήσει στόν κομμουνισμό.Τό ἐθεώρησα ἀναγκαῖον,γιατί ὅλα τά χρόνια πού ἔλειπα,οἱ πληροφορίες ἦταν ἀραιές,διακεκομμένες μέ πολλά κενά,πολλά ἐρωτηματικά.Ἡ εἰκόνα τ'ης ἐποχῆς ἐκείνης(Ἰούνιος 1945)ἦταν ἡ ἑξῆς.Ἡ Ἑλλάς ἦταν διῃρημένη σέ βασιλισμό καί κομμουνισμό.Ἡ ἀστική δημοκρατία εἶχε σχεδόν ἐξαφανισθῆ μέσα σ'αὐτές τίς δύο Συμπληγάδες Πέτρες.Ἐγώ,καθώς ξαίρεις,ἤμουν ἀπό τό 1924 δημοκρατικός, ἀλλά καί ἀντικομμουνιστής.Οἱ περισσότεροι πολιτευόμενοι τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἦταν τό ἴδιο,κυρίως ἀπό τήν ἐποχή τῆς δικτατορίας.Μά ἡ μεγάλη μᾶζα τοῦ λαοῦ

./.

ἦταν ἀμείλικτη. Εἶχε τήν ἀντίληψη πώς μόνο ἡ βασιλεία θά μᾶς σώσει ἀπό τόν κομμουνισμό. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι, παρά τήν Κατοχή, ἡ Ἑλλάς χωρίς τόν κομμουνισμό θά ἦταν παράδεισος καί θά εἶχε προχωρήσει στήν ἀνασυγκρότηση μέ τίς δικές της δυνάμεις. Ὁ ἄτιμος κομμουνισμός ἔκανε σέ τρεῖς μῆνες μεγαλύτερη ζημιά στήν Ἑλλάδα ἀπό ὅ.τι ἔκαμαν 4 χρόνια Κατοχῆς. Τό κακό εἶναι ὅτι διέφθειρε τά πάντα - Κράτος, ἰδιωτική οἰκονομία, οἰκογένεια, θρησκεία. Οἱ καραγκοῦνές μας μέ τή γροθιά ὑψωμένη ζοῦν μέ τό "κάτω ἡ παρθενία". Ἄν ψηφίσουν οἱ γυναῖκες, στήν ὕπαιθρο, οἱ μισές τοὐλάχιστον θά εἶναι κομμουνίστριες καί οἱ ἄλλες, οἱ παλιακιές δέν θά ψηφίσουν φυσικά διόλου.

Σάν πολιτικός ἐπείσθηκα βέβαια, ὅτι ὁ συνταγματικός βασιλιάς δέν μπορεῖ βέβαια νά βοηθήσει σέ τίποτε καί ὁ δικτατορικός, μετά τό πείραμα τοῦ 1936-1940 θά ἦταν ἀδύνατη λύσις μέ τίς μεταπολεμικές ἀντιλήψεις. Τό λαϊκό κόμμα, ἀμφιταλαντευόμενο μεταξύ δημοκρατικῶν στελεχῶν καί βασιλόφρονος λαοῦ, δέν ἔπαιρνε ἐπίσημη θέση. Φανατικοί βενιζελικοί δημοκρατικοί (Γ. Νατᾶς, Βουρλούμης κ.ἄλ.) εἶχαν γίνει βασιλόφρονες. Προσπάθησα μέ λίγους ὁμόφρονας νά μείνω στή γραμμή μου, τοῦ δημοκράτη ἀντικομμουνιστοῦ, λέγοντας στόν κόσμο ὅτι ὁ Βασιλιάς δέν μπορεῖ νά κάνει τίποτε καί ὅτι μόνον ὁ ἐθνικόφρων λαός μέ τήν ψῆφο του θά χτυπήσει τόν κομμουνισμό. Γιατί ἄν, ἐπί παραδείγματι, αἱ ἐκλογές ἔφεραν πλειοψηφία κομμουνιστική, τί θά ἔκανε ὁ Βασιλιάς; Μά ὁ φανατισμός δέν τά ἔβλεπε αὐτά. Πᾶς μή βασιλικός εἶναι κουκουές ἔλεγαν οἱ βασιλικοί. Πᾶς μή ἐαμίτης εἶναι μοναρχοφασίστας ἀπαντοῦσαν οἱ κομμουνισταί. Ἐφ' ὅσον τό λαϊκόν κόμμα, ὡς κόμμα, δέν εἶχε πάρει θέση, μ' ὅλο πού καί οἱ περισσότεροι δημοκρατικοί πολιτευόμενοι τοῦ κόμματος γιά νά μήν εἶναι δυσάρεστοι στά πλήθη, ὑποκρίνονταν τόν βασιλικό, ἐγώ ἐξακολουθοῦσα νά συνεργάζομαι μέ τό κόμμα, δηλώνοντας καθαρά καί δημοσία τήν ἰδεολογία μου. Ξαφνικά στίς 15 Νοεμβρίου 1945 δημοσιεύθηκε τό πρόγραμμα τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ὅπου ξάστερα πλέον τό κόμμα προσχωροῦσε στή βασιλεία. Ζήτησα ἐγγράφως ἐξηγήσεις, μοῦ ἀπαντοῦσαν προφορικῶς, ὅτι ἐγώ βέβαια μποροῦσα νά μείνω δημοκρατικός καί μέλος τοῦ κόμματος ἀλλά παρέιλκυαν κάθε ἔγγραφη ἀπάντηση μέ κουτοπονηριά ὡς πού προκηρύχθηκαν οἱ ἐκλογές. Μέ ἐπεσκέφθη τότε ὁ υἱός Ταλιαδοῦρος καί μοῦ εἶπε νά πάρω τήν πρωτοβουλία τῆς καταρτίσεως τοῦ συνδυασμοῦ, φέραμε καί τόν Ἀλεξιάδη, ἐγώ ἐζήτησα ἀπό τήν ἐπιτροπή τοῦ κόμματος νά μοῦ ἀπαντήσει στό γράμμα μου τοῦ Νοεμβρίου, ἀλλά ἐνῶ προφορικῶς μοῦ εἶπαν πώς δέν ὑπάρχει ζήτημα, τήν τελευταία στιγμή μοῦ ζήτησαν ἐγγραφη δήλωση ὅτι προσχωρῶ στή βασιλεία. Ἦταν παιγνίδι τοῦ Τσαλδάρη εἴτε νά μέ ἐξευτελίσει ἄν τήν ἔκανα εἴτε ν' ἀπαλλαγῆ ἀπό ἐπικίνδυνο ἀνταγωνιστή ἄν δέν τήν ἔκανα. Προτίμησα τό δεύτερο. Τότε κοινός φίλος Ζέρβα καί ἐμοῦ μᾶς ἔφερε σέ ἐπαφή καί δώσαμε τά χέρια συνεργασίας. Κατέβηκα στά Τρίκκαλα, ὅπου ὑπῆρχε ἀρκετά σοβαρό ζερβικό ρεῦμα, γιά νά κάνω

./.

συνδυασμό τοῦ Ἐθνικοῦ Κόμματος. Ἀλλά ἀ᾽ ἐνός μέν σοβαρά στελέχη ἐδίσταζαν νά ἔλθουν μαζύ μας, προτιμῶντα τό λαϊκόν συνδυασμό, γιατί φαινόταν πώς τό λαϊκό θά ἔχει πλειοψηφία, καί περιμέναν νά ἔρθουν σέ μᾶς μόνον ἄν ἀποκλεισθοῦν ἀπ᾽ τό λαϊκό συνδυασμό, ἀφ᾽ ἑτέρου ἡ κοινή γνώμη τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου Τρικκάλων-Καρδίτσης μᾶς ἐπίεσε πολύ νά μήν κάνουμε δύο συνδυασμούς. Κατόπιν αὐτοῦ ἀποφασίσαμεν τοπικῶς νά συμπράξουμε μέ τά ἄλλα ἐθνικόφρονα κόμματα καί ἔγινε ἕνας συνδυασμός ἡνωμένης παρατάξεως ἐθνικοφρόνων μέ Ἀλεξιάδη, Λίτσιο (μέχρι πρό πέντε ἡμερῶν πρό τοῦ συνδυασμοῦ Ζερβικόν, ἀποσκιρτήσαντα διότι ἐπῆγα ἐγώ), Ταλιαδοῦρο, Κωτούζα, Κουκορῖκο, λαϊκούς, ἐμένα, Δ. Δερβεναγα, Δ. Θανόπουλο καί Κ. Μπαλτᾶ (καρδιτσιώτη - πεδινό) ζερβικούς, Ἀλεξανδρῆ, Διᾶτο, Παπαγεωργίου (γιατρό ἀπ᾽ τά Καθώνια) μεταρρυθμιστικούς (Ἀλεξανδρῆ) καί Γ. Κωστόπουλο (πρῶην ἀξιωματικό ἀπ᾽ τή Δεπενίτσα) ἐθνικῶν φιλελευθέρων (Γονατᾶ). Ὁ Ζέρβας δέν ἐνέκρινε τή σύμπραξη, μά ἐμεῖς δώσαμε τό λόγον μας καί δέν μπορούσαμε νά τόν ἀποσύρουμε." Ἐκαμε τότε χωριστόν ἀμιγῆ συνδυασμό ἀτελῆ (δυό θέσεις κενή) μέ ἐπί κεφαλῆς τόν ἑαυτό του καί Εὐαγγ. Κουσαῆ, Κ. Σταμούλη, γιατρό Ἰωάννου ἀπ᾽ τό Μουζάκι (γυιό τοῦ Φώτη), τόν ἄλλοτε γραμματικό μου Ἀστ. Σπυρόπουλο, τόν Ἀθαν. Χαιρόπουλο γεωπόνο, τό γιατρό Πανταρρώτα ἀπ᾽ τήν Καρδίτσα, τούς δύο ἀδελφούς Κίρκους (Κλέαρχο καί Βασίλη), τό γιατρό Θωμᾶ Τσουρβάκα καί ἕναν γιατρό δωδεκανήσιο Δρόσο Σκώττη πού ἐγκατεστάθη στά Τρίκκαλα ἐπί Κατοχῆς. Στήν πρώτη κατανομή βγήκαμε ἀπ᾽ τό δικό μας συνδυασμό κατά σειράν Θανόπουλος Ἀλεξανδρῆς, Ταλιαδοῦρος, Κωτούζας, ἐγώ καί Μπαλτᾶς καί ἀπό τοῦ Ζέρβα ὁ ἑαυτός του, ἀπ᾽ τή δεύτερη κατανομή βγῆκε ἀπ᾽ τό δικό μας ὁ Λίτσιος κι᾽ ἀπ᾽ τοῦ Ζέρβα ὁ Κουσαῆς. Ἀλλά ὁ Ζέρβας βγῆκε καί στά Γιάννενα καί κράτησε αὐτήν τή θέση κ᾽ ἔτσι ἀντ᾽ αὐτοῦ ἦρθε ὁ Σταμούλης. Χάρις στούς δύο συνδυασμούς χάσαμε τό Δερβέναγα. Μετά τίς ἐκλογές οἱ τρεῖς ζερβικοί, πιστοί στό λόγο μας, ἐμείναμε στό κόμμα τοῦ Ζερβα παρά τό συνδυασμό πού ἔκαμε καί ἔτσι σήμερα ὁ νομός ἐκπροσωπεῖται ὡς ἐξῆς:

Ἐθνικοῦ Κόμματος Βαμβέτσος, Θανόπουλος, Κουσαῆς, Μπαλτᾶς, Σταμούλης.
Λαϊκοί Κωτούζας, Λίτσιος, Ταλιαδοῦρος
Μεταρρυθμιστικός Ἀλεξανδρῆς
Φιλελεύθεροι Ἀποστ. Ἀντωνίου (μετά τήν παραίτησιν τοῦ Σίδερη), Β. Λάππας
Βενιζελικός Φιλελεύθερος Δημ. Χατζηγάκης
Σοσιαλιστικός δημοκρατικός (Παπαδρεόυ) Νικ. Ἔξαρχος

"Ετσι εἶναι τελείως κατατοπισμένος γιά τά δικά μας.

Στό κόμμα Ζέρβα ὁ κόσμος μέ ἐθεώρησεν ὡς Ὑπαρχηγόν, στή Βουλή δέ καί ἐμπράκτως ἐγώ μιλῶ ἐξ ὀνόματος τοῦ κόμματος, ὅταν ἀπουσιάζει ὁ Ἀρχηγός. Ὅταν ἔγινε ὁ ἀνασχηματισμός τῆς Κυβερνήσεως, ἐπρόκειτο νά γίνω Ὑπουργός, παίρνοντας τό μισό Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, ἀλλά μέ τούς δισταγμούς τοῦ Ζέρβα νά πάρει ἀμέσως τό Ὑπουργεῖον Δημ. Τάξεως ὡς πού νά λυθοῦν μερικά ζητήματα, τό κόμμα δέν ἔλαβε μέρος στήν Κυβέρνηση ἀπ᾽ τήν ἀρχή καί ὁ Ζέρβας

./.

ἔγινε συμβολικῶς Ὑπουργός ἄνευ χαρτοφυλακίου." Οταν ἀπεφασίσθη ἡ ἐνεργός συμμετοχή καί τοῦ ἔδωσαν τό Ὑπουργεῖον Δημ.Τάξεως,ἀπεφασίσθη συγχρόνως γιά λόγους οἰκονομίας ἡ σύμπτυξις τῶν Ὑπουργείων καί ἔτσι ἀπό τά 6 συμπράττοντα κόμματα(Βενιζέλου,Γονατᾶ,Παπαβρέου,Ζέρβα,Κανελλοπούλου,Ἀλεξανδρῆ)ὑπάρχει μόνον ἕνας Ὑπουργός,ὁ Ἀρχηγός τοῦ κόμματος καί ἔτσι δέν ἐπῆρα Ὑπουργεῖον.

Αὐτό δέν μέ στενοχωρεῖ,γιατί ἔχω πάρει στά σοβαρά τό βουλευτικό μου ἔργο,κατέκτησα δέ,μπορῶ νά τό πῶ χωρίς νά θεωρηθῆ ἔλλειψις μετριοφροσύνης, τήν πρώτη θέση στή Βουλή ὡς οὐσιαστικός κοινοβουλευτικός ρήτωρ ἰδίως τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.Εἶμαι μέλος στίς ἑξῆς μόνιμες Ἐπιτροπές(κανένας ἄλλος βουλευτής δέν μετέχει τόσων ἐπιτροπῶν):Συντάγματος,Ἐξωτερικῶν,Οἰκονομικῶν,Συντονισμοῦ,Ναυτικῶν καί Ἀεροπορίας.Ἐκτός αὐτῶν μετεῖχα καί ἐκτάκτων ἐπιτροπῶν,ὅπως Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καί Ἐνοικιοστασίου,ἐπάνω μου δέ ἔπεσε τό βάρος ὅλων τῶν νομοθετημάτων αὐτῶν.Τέλος,κατά τάς διακοπάς τῆς Βουλῆς, ὅταν οἱ ἄλλοι ἀναπαύωνται,ἐγώ εἶμαι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, μελετῶν ὅλα τά νομοσχέδια ὅλων τῶν Ὑπουργείων,ὁμιλῶν ἐπί ὅλων.Αἱ ἀγορεύσεις μου τοῦ πρώτου ἔτους θά πιάσουν ἕνα ἐγκώδη τόμον,ὅταν βρῶ λίγην ἡσυχία γιά νά τίς τυπώσω.

Σ'αὐτά πρόσθεσε ἀκροάσεις συμπολιτῶν,ἀκροάσεις ἐπιτροπῶν(λόγῳ τῆς νομοθετικῆς μου δράσεως καταντᾶ γιά κάθε νομοσχέδιο νά ἀκούω ἐπιτροπάς ἐνδιαφερομένων),πολιτική ἀλληλογραφία καί,εὐτυχῶς ὄχι περιωρισμένο κατ'ἀνάγκην μέτρον,ἐπισκέψεις σέ Ὑπουργεῖα καί καταλαβαίνεις πῶς τά βγάζω πέρα."Ἐπαυσα νά εἶμαι ἄνθρωπος καί δικαιολογῶ τή φράση τοῦ Μεταξᾶ πού εἶπε ὅταν ἔχασε στά 1932,ὅτι δηλ.ξανάγινε ἄνθρωπος.Τρώω στό πόδι μεταξύ 2.Ι/2 καί 3 τό μεσημέρι καί μεταξύ 10 καί 11 τό βράδυ ὁσάκις δέν ἔχουμε ὁλονυκτίες. Θέατρα, συναυλίες,κινηματογράφοι,περίπατοι μοῦ εἶναι ἄγνωστα.Περιττόν νά σοῦ πῶ ὅτι ἐπαγγελματικῶς δέν κάνω σχεδόν τίποτε.Οἱ παλιές μου ἑταιρίες εἶναι σέ κακό χάλι-μοῦ ἔμεινε μόνον μία μέ ἀσήμαντα ἔσοδα.Καινούργιες δουλειές δέν γίνονται.Λόγῳ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος δέν μποροῦμε νά πάρουμε στό Συμβούλιο Ἐπικρατείας καί στόν Ἄρειο Πάγο προπολεμικές ἀμοιβές προσαρμοσμένες,ἀλλά τό ἥμισυ ἤ τό τρίτον."Ετσι τρῶμε σιγά-σιγά τό ἀποταμίευμα πού κι'αὐτό ὑπετιμήθη σοβαρώτατα,ὡς που νά ἰδοῦμε τί θά γίνει.Ἡ βουλευτική ἀποζημίωσις 500.χιλ,δηλ.100 δολλάρια τό μῆνα,μόλις ἀρκεῖ νά καλύψῃ τά μισά ἔξοδα πολιτικοῦ γραφείου.Εὐτυχῶς χάρις εἰς τάς Ἰνδίας εἴχαμε ὅλα μας τά προπολεμικά ροῦχα ἄθικτα,κάναμε ἐκεῖ ἀρκετά καλοκαιρινά καί ἔτσι δέν ἔχουμε ἀκόμη δαπάνας ρουχισμοῦ,ἐκτός γιά τά παιδιά.Τί θά γίνῃ ὅταν θ'ἀρχίσουν νά λυώνουν τά παλιά,ὁ Θεός νά βάλει τό χέρι του.

Γιά τά γενικά μας ζητήματα γράφω στό γράμμα τοῦ Ντίνου.Περνοῦμε κρίσιμες μέρες.Ἡ Ἀμερική φαίνεται σάν νά θέλει νά ἐξακολουθήσει τόν ἐσφαλμένο δρό-

./.

μο πού εἶχε πάρει ἡ ἀγγλική πολιτική.'Επεμβάσεις,ταπεινώσεις,ἐκμεταλλεύσεις τῆς φιλοδοξίας μερικῶν πολιτικῶν πού εἶναι πρόθυμοι νά στέκονται ἔξω ἀπ'τίς πόρτες τῶν πρεσβευτῶν καί νά δέχωνται διαταγάς."Αν ἐπιμείνουν στήν ἀμνηστεία καί στήν εἴσοδο ἀριστεριζόντων στήν Κυβέρνηση,θά μᾶς παραδώσουν στόν κομμουνισμό,ὄχι βέβαια ἀμέσως,μά σέ 1-2 χρόνια.Μή γνωρίζοντας τήν ἑλληνική κατάσταση,θαρροῦν πώς τό ἑλληνικό πολιτικό πρόβλημα εἶναι κοινωνικό. Σάν ὁ Πιστολάκης καί ἡ κόρη τοῦ Λοβέρδου πού κομμουνίζουν νά ἔγιναν κομμουνισταί ἀπό φτώχεια;;'Οταν ξυπόλυτοι εἶναι ἐθνικόφρονες καί πλούσιοι εἶναι κομμουνισταί,τί ἀνησίες εἶναι αὐτές διαβασμένες σέ βιβλία,ἄσχετα μέ τήν ἑλληνική πραγματικότητα,τό καταλαβαίνουμε μόνο ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες.Πῶς νά γεμίσουμε ὅμως τά ξερά κεφάλια τῶν ξένων φίλων μας,πού τά ξαίρουν ὅλα καλύτερα ἀπό μᾶς γιατί ὁ καταχθόνιος κομμουνισμός μπῆκε σέ κάθε ἐμπιστευτική ὑπηρεσία ἀγγλική ἤ ἀμερικάνικη καί ἀπ'ἐκεῖ τροφοδοτεῖ μέ τήν προπαγάνδα του τίς ἐπίσημες πηγές; Πῶς νά τούς συναγωνισθοῦμε μέ μέσα ἄνισα;

Σ'αὐτά πρόσθεσε τήν ἠθική διαφθορά πού ἐξαπλώθηκε μέ τόν πόλεμο.'Ο κομμουνισμός ἐξιλέωσε καί τούς συνεργάτας τοῦ ἐχθροῦ,λίγους βέβαια στήν 'Ελλάδα μά πού θά ἔπρεπε νά τιμωρηθοῦν σκληρά.'Αλλά μπρός στά ἐγκλήματα τοῦ κομμουνισμοῦ ὁ λαός θεωρεῖ πιά δασιλογία γιά πταῖσμα καί τή συγχώρησε. Καί οἱ λίγοι αὐτοί,πατριδαμύντορες τώρα,διαβάλλουν ὅλη τήν 'Ελλάδα.Εἶναι νά σέ πιάνει ἀπογοήτευσις μέσα σ'αὐτές τίς ἀντιθέσεις.Πολλές φορές μοῦρχεται νά ὑποβάλω παραίτηση ἀπό βουλευτής καί νά ἰδιωτεύσω "ἤ νά ξενιτευθῶ. "Επειτα πάλι σκέπτομαι πώς πρέπει νά γίνῃ μία προσπάθεια ξνός καινούργιου 1909 ἤ ἑνός καινούργιου ΟΧΙ πρός ἐχθρούς καί πρός ἄπρεπους φίλους.Τό κάτω-κάτω ἡ βοήθεια ἡ σημερινή δέν γίνεται ἀπό ἐλεημωσύνη,μά ἀπό δικό τους συμφέρον."Επειτα,αὐτοί ἐχάρισαν στούς ἐχθρούς μας τίς πολεμικές ἀποζημιώσεις καί τά 300 ἐκ.δολλάρια τά σημερινά εἶναι ἕνα πολλοστημόριο τῶν χρημάτων πού εἴχαμε λαμβάνειν καί πού αὐτοί μᾶς τά ἔσβυσαν μέ τίς συνθῆκες εἰρήνης, χαριζόμενοι στούς χθεσινούς ἐχθρούς.Καμμία ἠθική στήν περίφημη αὐτή διεθνῆ κοινωνία."Ερχεται ἡ 'Επιτροπή τοῦ Ο.Η.Ε.βλέπει τήν ἀτιμία καί διαπράττει αὐτή μεγαλύτερη,διατάσσοντάς μας ν'ἀμνηστεύσουμε τούς ἀνθρώπους πού σταύρωσαν τή Μεγάλη Παρασκευή τόν Παπα-Γιώργη Σκρέκα.Τέλος πάντων.

Στό Ντῖνο γράφω γιά τά σχέδιά του.'Ο Βησάρης τί γίνεται;

'Ο Πανάγος μοῦ ζήτησε πέρυσι ἕνα σημείωμα γιά νά γίνεις Πρόξενος. "Εδωσα ἕνα θερμόπατο.Δέν μοῦ εἶπε τί ἀπέγινε.Παρά τήν ὑπόσχεσή του,βοήθησε στίς ἐκλογές τόν Κατσάμπα ἐναντίον μου.

Μέ τό ἀμερικανικό Προξενεῖο δέν εἶναι εὔκολο νά ἔχει κανείς ἐπαφή.Αὐτοί ἐφαρμόζουν τίς ὁδηγίες πού ἔχουν καί πηγαίνουν μέ τή σειρά.'Επίσης κάμνουν ἱεροεξεταστικές ἀνακρίσεις γιά ὅσους ζητοῦν διαβατήρια ἐπισκέπτου ἤ περιηγητοῦ μήν τύχει καί ὑποκρύπτεται μετανάστευση.

Τά παιδιά μου εἶναι

Τά παιδιά μου(ἡ μεγάλη κοντεύει στά 8 ἔμαθε ὡραῖα ἑλληνικά καί εἶνε ἡ πρώτη μαθήτρια στή Β΄Δημοτικοῦ ἀλλά ξέχασε πέρα καί πέρα τά ἀγγλικά,ἡ μικρή κοντεύει στά 3,μά καί τά δύο ἔχουν ἀνάπτυξη μεγαλύτερη ἀπ'τήν ἡλικία τους)εὐτυχῶς συνῆλθαν ἐφέτος.Τόν πρῶτο χειμῶνα ὑποφέραμε ἀπ'τό κρύο ἔπειτα ἀπό τό κλῖμα τῶν 'Ινδιῶν καί γιατί εἴχαμε ἀτελῆ θέρμανση.'Εφέτος ὁ χειμῶνας ἦταν ἐλαφρός καί σύντομος,εἴχαμε ἄλλως τε ἐγκλιματισθῆ καί τό καλοριφέρ λειτούργησε κανονικά μέ πετρέλαιο.'Ο θεῖος μου καί ἡ θεία μου ξαναγύρισαν πρόσφατος περίπου ἔτους στά Τρίκκαλα.'Εγώ ἀπό τίς ἐκλογές δέν ξαναπῆγα γιατί ὁ δρόμος εἶναι ἐπικίνδυνος,ἐκτός τοῦ ὅτι δέν μπορῶ νά λείψω οὔτε μιά μέρα ἀπ'τήν 'Αθήνα.'Η μητέρα μου πρό διμήνου εἶχε τσακίσει καί σωματικῶς καί διανοητικῶς ἀλλά εὐτυχῶς ξανασυνῆλθε,ἄν καί δέν εἶναι ἀκόμα ἡ παλιά-ἔχει διαλείψεις μνήμης.

Μᾶς συνεκίνησε πολύ ἡ εὐγενική προσφορά σου νά μᾶς στείλεις ροῦχα, μά σοῦ ὁμολογῶ,ὅτι ντράπηκα νά δεχθῶ τήν προσφορά σου.Βαίρω πώς δέν εἶσαι πλούσιος καί δέν νόμισα ὅτι εἶχα τό δικαίωμα νά σέ βπιβαρύνω.Πάντως σέ εὐχαριστοῦμεν ἐλόψυχα γιά τό ἀδελφικό ἐνδιαφέρον καί θεωροῦμε σάν νά τά ἐλάβαμε.-'Ελπίζω μέ τό σημερινό μου γράμμα νά σέ ἀπαλλαγμίωσα γιά τό παρελθόν.Θά προσπαθήσω στό μέλλον νά εἶμαι τακτικώτερος.

Χαιρετίσματα στή γυναῖκα σου καί στά παιδιά.Πότε θά ξαναϊδωθοῦμε;

'Η γυναῖκα μου,ἔπειτα ἀπό ὅσα ἀκούει,σᾶς στέλλει φιλικούς χαιρετισμούς.

Μέ ἀδελφικήν ἀγάπην

Δημήτρης